

MSB 254

MORE SEED AND BREAD

KORTE BIJBELSE BOODSCHAPPEN VAN

THE WORD OF TRUTH MINISTRY

oprichter: Otis Q. Sellers – directeur: David R. Hetteema

Het fanatisme van de judaïstanten¹

Door M.B. Hammond

De apostel Paulus werkte waarschijnlijk ijveriger dan alle andere apostelen onder de volken en de Joden in de diaspora. Dit tot grote ontsteltenis van de Joodse leiders en anderen, de judaïstanten, die Paulus opzettelijk probeerden te hinderen.

Toen hij zich had bekeerd op de weg naar Damascus, had Christus hem verteld wat hij zou moeten doorstaan. Toen Ananias werd gestuurd om Paulus zijn gezichtsvermogen terug te geven, was hij bang en zei hij: “... **Here, ik heb van velen over deze man gehoord, hoeveel kwaad hij uw heiligen te Jeruzalem aangedaan heeft... Maar de Here zeide tot hem: Ga, want deze is Mij een uitverkoren werktuig om mijn naam te brengen voor heidenen en koningen en de kinderen Israëls; want Ik zal hem tonen, hoeveel hij lijden moet ter wille van mijn naam**” (Hand.9:13-16)². Hij voerde het bevel uit en “... hij legde hem de handen op en zeide: Saul, broeder, de Here heeft mij gezonden, Jezus, die u verschenen is op de weg, waarlangs gij gekomen zijt, opdat gij weer zoudt zien en met de heilige Geest vervuld worden” (Hand.9:17). Toen Paulus in Antiochië onderwees, “**terwijl zij vastten bij de dienst des Heren, zeide de heilige Geest: Zondert Mij nu Barnabas en Saulus af voor het werk, waartoe Ik hen geroepen heb**” (Hand.13:2). Dat was zijn eerste zendingsreis, naar Cyprus, Cilicië en Galatië, met een groot aantal gelovigen tot gevolg.

¹ Judaïstanten zijn Joden die in de Handelingentijd de nieuwe gelovigen uit de volken de joodse wetten probeerden op te leggen, waaronder de besnijdenis, waarmee zij het onderwijs van Paulus, de ‘apostel der heidenen’, ondermijnden (vert.).

² Tenzij anders vermeld, zijn de citaten uit de NBG-vertaling van 1951.

Toen Paulus terugkeerde naar Antiochië (Hand.14:26-28), werd zijn gloedvolle verslag door de heiligen geaccepteerd, maar dit werd al snel aangevochten: **“En sommigen, uit Judea gekomen, leerden de broeders: Indien gij u niet besnijden laat naar het gebruik van Mozes, kunt gij niet behouden worden. En toen er van de zijde van Paulus en Barnabas geen gering verzet en tegenspraak tegen hen ontstond, droegen zij Paulus en Barnabas en nog enigen van hen op zich tot de apostelen en oudsten te Jeruzalem te begeven naar aanleiding van dit geschil”** (Hand.15:1-2). Dit is de eerste keer dat we over de judaïstanten horen en zij worden in het volgende gedeelte nog duidelijker geïdentificeerd. **“En te Jeruzalem aangekomen, werden zij (Paulus en Barnabas) door de gemeente, de apostelen en de oudsten ontvangen en vermeldden al wat God met hen gedaan had. Maar er stonden uit de partij der Farizeeën enigen op, die gelovig geworden waren, en zeiden, dat men hen moest besnijden en gebieden de wet van Mozes te houden. En de apostelen en de oudsten vergaderden om deze aangelegenheid te overwegen”** (Hand.15:4-6). In het gedeelte daarna (15:7-11) nam Petrus het op voor Paulus en Barnabas en legde uit dat toen hij naar het huis van Cornelius, een Romeinse centurio en heiden, was gezonden, God hun de Heilige Geest had gegeven op basis van geloof en hun geen dergelijk juk had opgelegd. Jakobus verduidelijkte dit vervolgens verder (Hand.15:13-21). In plaats van de wet van Mozes op te leggen, vroeg hij hen alleen zich te **“onthouden van wat door de afgoden bezoedeld is, van hoererij, van het verstikte en van bloed.”** Dit werd in een schriftelijke verklaring vastgelegd en met Paulus en Barnabas teruggestuurd naar Antiochië.

Volgens de chronologie in de *Scofield Bible* vond die bijeenkomst in Jeruzalem plaats in 52 n.Chr., en nadat ze waren teruggekeerd in Antiochië besloten Paulus en Barnabas terug te gaan naar de bekeerlingen van hun eerste reis. Barnabas besloot Johannes Marcus mee te nemen en keerde terug naar zijn geboorteland Cyprus, terwijl Paulus Silas meenam en terugkeerde naar Galatië. Gewapend met de schriftelijke goedkeuring van de apostelen in Jeruzalem konden Paulus en Barnabas een tijdlang de fanatieke leer van de judaïstanten overwinnen, en dus ging Paulus, aangespoord door de Heilige Geest, naar Macedonië en Achaje om nieuwe gelovigen winnen. De eerste en tweede brief aan de Thessalonicenzen werden met een tussenpoos van ongeveer een jaar geschreven aan de gelovigen in Macedonië vanuit Corinthe in Achaje, waar Paulus anderhalf jaar verbleef. Paulus keerde terug naar Jeruzalem (Hand.18:21-22) en vervolgens naar Antiochië. Deze tweede zendingsreis duurde ongeveer drieënhalf jaar, wat suggereert dat de judaïstanten ruim de tijd hebben gehad om naar de gebieden in Galatië te gaan waar Paulus veel mensen tot het geloof had bekeerd. Deze judaïstanten probeerden het geloof van de gelovigen te ondermijnen en hen ertoe te brengen zich te laten besnijden en de wet te volgen (Hand.15:1-2), in plaats van het onderwijs van Paulus.

Toen Paulus aan zijn derde zendingsreis begon, keerde hij terug naar Galatië voordat hij naar Efeze ging, waar hij drie jaar verbleef. Handelingen 18:22-23 zegt: **“En hij kwam te Caesarea, ging aan land en groette de gemeente (Jakobus en de broeders in Jeruzalem) en ging naar Antiochië. En toen hij daar een tijd lang geweest was, ging hij weer weg en doorreisde achtereenvolgens het land van Galatië en Frygië om al de discipelen te versterken.”** De brief aan de Galaten werd geschreven vanuit Efeze tijdens zijn eerste zes maanden daar. Paulus had hen net bezocht en was erg misnoegd over de manier waarop deze judaïstanten de naïeve nieuwe gelovigen hadden weggeleid van zijn onderwijs, alsof er een ander, ‘beter’ evangelie zou bestaan. Ik twijfel er niet aan dat de judaïstanten de schande van het kruis veel persoonlijker voelden dan wij kunnen begrijpen. In Galaten 3:10-13 zegt Paulus: **“Want allen, die het van werken der wet verwachten, liggen onder de vloek; want er staat geschreven (Deut.27:26): Vervloekt is een ieder, die zich niet houdt aan alles, wat geschreven is in het boek der wet, om dat te doen. En dat door de wet niemand voor God gerechtvaardigd wordt, is duidelijk; immers, de rechtvaardige zal uit geloof leven (Hab.2:4). Doch bij de wet gaat het niet om geloof, maar: wie dat doet, zal daardoor leven. Christus heeft ons vrijgekocht van de vloek der wet door voor ons een vloek te worden; want er staat geschreven: Vervloekt is een ieder, die aan het hout hangt.”** Een vergelijkbare tekst is II Corinthe 5:21, waar Paulus zegt: **“Hem (Christus), die geen zonde gekend heeft, heeft Hij (God) voor ons tot zonde gemaakt, opdat wij zouden worden gerechtigheid Gods in Hem.”** De dood aan het kruis was de meest schandelijke dood die een mens kon ondergaan, en de judaïstanten schaamden zich enorm dat ze met de dood van Christus werden geïdentificeerd.

Deze judaïstanten waren gelovige Farizeeën die wisten dat de doop een identificatie was met zowel Zijn dood als Zijn opstanding. Ze waren zo eigenwijs dat ze dachten dat elke heiden die tot het geloof was gekomen beslist besneden moest worden en de wet van Mozes moest volgen, waardoor hij in feite een joodse proseliet zou worden. In hun gedachten heft het naleven van de wet de schande van het kruis op en maakt het hen rechtvaardig door hun “werken” (hoewel het de genade van God tenietdoet en hen tot verlorenen maakt).

Een andere factor die in hun gedachten speelde, was jaloezie op de gelijkwaardige positie die God aan de gelovigen uit de volken had gegeven. Paulus verklaart in Romeinen: **“Ik vraag dan: zij zijn toch niet zo gestruikeld, dat zij wel vallen moesten? Volstrekt niet! Door hun val is het heil tot de heidenen gekomen, om hen tot naijver op te wekken.”** (Rom.11:11).

Het is duidelijk dat deze Farizeeën, die al een groot deel van de priesterlijke en levitische taken hadden overgenomen, probeerden de wetgevers te zijn en zelfs onder de eruit-geroepenen de leiding over te nemen. Dit verklaart de grote woede van Paulus jegens de Galaten, aan wie hij schreef: **“Het verbaast mij, dat gij u zo schielijk van degene, die u door de genade van Christus geroepen heeft, laat afbrengen tot een ander evangelie, en dat is geen evangelie. Er zijn echter sommigen (judaïsanten), die u in verwarring brengen en het evangelie van Christus willen verdraaien. Maar ook al zouden wij, of een engel uit de hemel, u een evangelie verkondigen, afwijkend van hetgeen wij u verkondigd hebben, die zij vervloekt (afgescheiden)!”** (Gal.1:6-8).

Paulus hekelt zelfs Petrus, die de eruit-geroepenen in Antiochië had bezocht. Hij liet weten: **“Maar toen Kefas te Antiochië gekomen was, heb ik mij openlijk tegen hem verzet, omdat het ongelijk aan zijn kant was. Want voordat sommigen uit de kring van Jakobus (judaïsanten) gekomen waren, at hij met de heidenen aan één tafel, maar toen zij kwamen, trok hij zich terug en zonderde zich af uit vrees voor de besnedenen. En ook de overige Joden huichelden met hem mede, zodat zelfs Barnabas zich liet medeslepen door hun huichelarij. Maar toen ik zag, dat zij niet de rechte weg bewandelden naar de waarheid van het evangelie, zeide ik tot Kefas ten aanhoren van allen: Indien gij, die een Jood zijt, naar heidens en niet naar Joods gebruik leeft, hoe kunt gij dan de heidenen dwingen zich als Joden te gedragen?”** (Gal.2:11-14). Paulus deed veel moeite om dit punt duidelijk te maken. In de eenvoudigst mogelijke bewoordingen zei hij: **“Wij, geboren Joden, en geen zondaars uit de heidenen, wetende, dat de mens niet gerechtvaardigd wordt uit werken der wet, maar door het geloof in Christus Jezus, zijn ook zelf tot het geloof in Christus Jezus gekomen, om gerechtvaardigd te worden uit het geloof in Christus en niet uit werken der wet. Want uit werken der wet zal geen vlees gerechtvaardigd worden”** (Gal.2:15-16). Deze krachtige uitspraak weerlegde de leer van de judaïsanten volledig, maar zij bleven Paulus achtervolgen en overal waar hij kwam tweedracht zaaien. In Galaten 6:12-16 geeft Paulus als afscheid een sneer naar de judaïsanten die zo ontwrichtend bezig waren geweest in Galatië. Paulus beschrijft hen als volgt: **“Allen, die zich uiterlijk goed willen voordoen, trachten u te dwingen tot de besnijdenis, alleen om niet vervolgd te worden ter wille van het kruis van Christus Jezus. Want zij, die zich laten besnijden, houden zelf niet eens de wet, doch zij willen, dat gij u laat besnijden, opdat zij op uw vlees roem kunnen dragen. Maar ik moge ervoor bewaard blijven te roemen anders dan in het kruis van onze Here Jezus Christus, door wie de wereld mij gekruisigd is en ik der wereld. Want besneden zijn of niet besneden zijn betekent niets, maar of men een nieuwe schepping is. En allen, die zich naar die regel zullen richten - vrede en barmhartigheid kome over hen, en ook over het Israël Gods”** (Gal.6:12-16).

De judaïsanten waren alleen geïnteresseerd in uiterlijkheden voor hun geestelijke leiders in Jeruzalem, de priesters en Farizeeën. Het is duidelijk dat verschillende Joden die beweerden gelovigen te zijn zo ijverig waren voor de wet omdat ze echt bang waren voor die Joodse leiders die claimden de macht van God in de tempeldienst te hebben. In feite waren ze bang om vervolgd te worden vanwege het kruis van Christus als ze de Galaten niet konden overhalen om zich te laten besnijden. Paulus stelt heel duidelijk dat besnijdenis naast de echte redding in Jezus Christus zinloos was.

Galaten was geschreven tijdens de derde zendingsreis, toen Paulus naar Efeze kwam. Hij verbleef daar drie jaar en reisde vervolgens door Macedonië naar Corinthe (waar hij drie maanden verbleef). Ongeveer vier jaar later keerde hij terug naar Jeruzalem. Lucas vertelt: **“En toen wij te Jeruzalem kwamen, heetten de broeders ons van harte welkom. En de volgende dag ging Paulus met ons Jakobus bezoeken, en alle oudsten waren daarbij aanwezig. En toen hij hen begroet had, verhaalde hij in bijzonderheden, wat God onder de heidenen door zijn dienst had verricht. En zij loofden God, toen zij dit hoorden, en zeiden tot hem: Gij ziet, broeder, hoevele duizenden (tienduizenden) er onder de Joden gelovig zijn geworden en allen zijn zij ijverars voor de wet”** (Hand.21:17-20). Deze woorden verduidelijken het misverstand van de judaïsanten. Hun redding lag in Christus, maar hun ijver voor de wet identificeerde hen alleen als Joden. Om dit conflict op te lossen, schreef Paulus de brief aan de Hebreeënen in de twee jaar dat hij in Caesarea in de gevangenis zat.